

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

LWA-4101-07-01/2012
P/12/078

Warszawa, 02 października 2012 r.

**Pani
Sławomira Wierchowska
Dyrektor PKP Polskie Linie Kolejowe S.A.
Centrum Realizacji Inwestycji
Oddział w Warszawie**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli,¹ w brzmieniu obowiązującym do 1 czerwca 2012 r., w związku z art. 2 ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli², Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie przeprowadziła w PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Centrum Realizacji Inwestycji Oddział w Warszawie (dalej zwanym Oddziałem) kontrolę w zakresie przygotowania, realizacji oraz odbioru inwestycji infrastrukturalnych w latach 2010-2012 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole podpisanym 11 września 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Pani Dyrektor niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. Centrum Realizacji Inwestycji Oddział w Warszawie w zakresie przygotowania, realizacji oraz odbioru inwestycji infrastrukturalnych, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

1. W okresie objętym kontrolą Oddział realizował łącznie 33 zadania inwestycyjne (obejmujące m.in. opracowanie dokumentacji projektowej oraz wykonanie robót budowlanych), na które wg stanu na 30 czerwca 2012 r. wydatkował środki w wysokości 303 937,3 tys. zł. Zapewnieniem prawidłowego przygotowania, realizacji i rozliczenia finansowego inwestycji zajmowało się 41 osób zatrudnionych w komórkach organizacyjnych Oddziału. Pracownicy mieli możliwość doskonalenia zawodowego a 14 pracowników posiadało uprawnienia

¹ Dz.U. z 2012 r., poz. 82, zwana dalej ustawą o NIK.

² Dz.U. Nr 227, poz. 1482 ze zm., ustawa nowelizująca.

budowlane. W przypadku braku pracowników o wymaganych uprawnieniach (np. branży mostowej) zatrudniano inspektorów nadzoru stosownych specjalności.

2. NIK pozytywnie ocenia działania Oddziału w zakresie przygotowania inwestycji infrastrukturalnych, pomimo stwierdzenia nieprawidłowości polegającej na wydłużeniu czasu opracowania dokumentacji projektowej.

W wyniku badania trzech umów na opracowanie dokumentacji projektowej³ na łączną kwotę 500,9 tys. zł brutto stwierdzono, że w dwóch przypadkach wykonawcy sporządzili i przekazali zamawiającemu wymagane projekty w terminach określonych w zawartych umowach, a w jednym przypadku po upływie wskazanego terminu. Oddział naliczył kary umowne z tytułu nieterminowego przekazania dokumentacji projektowej dla zadania pn. „Przebudowa mostu stalowego kratowego jednoprzęsłowego w km 122,817 linii Nr 001 Warszawa-Katowice” (dalej zadanie nr 116) – w wyniku opóźnienia wynoszącego 7 dni dokonano potrącenia należności na kwotę 0,5 tys. zł. Dokumentacja projektowa w badanych zadaniach była weryfikowana przez Zespół Oceny Projektów Inwestycyjnych, a w przypadku stwierdzonych uwag wymagano i egzekwowano dokonanie stosownych zmian.

W przypadku zadania nr 116 i zadania pn. „Przebudowa mostu zespolonego w km 134,219 linii Nr 001 Warszawa-Katowice” (dalej zadanie nr 117) umowy zawarte z wykonawcą⁴ obejmowały oprócz wykonania dokumentacji projektowej również uzyskanie (odpowiednio do 15 i 30 listopada 2010 r.) wszelkich uzgodnień i decyzji administracyjnych, w tym pozwoleń na budowę. Ustalono, iż termin uzyskania pozwolenia na budowę obu zadań został przedłużony do 30 czerwca 2011 r., a decyzje te przekazano zamawiającemu odpowiednio 6 i 30 czerwca 2011 r., w następstwie czego Oddział wydłużył czas realizacji umów z wykonawcą w części dotyczącej uzyskania pozwoleń na budowę o ponad 100%, tj. z 193 do 396 dni dla zadania nr 116 oraz z 208 dni do 420 dni dla zadania nr 117, pomimo że – w ocenie NIK – wykonawca przyczynił się do powstania opóźnienia. Wykonawca rozpoczął bowiem proces uzyskiwania niezbędnych uzgodnień i decyzji administracyjnych (m.in. pozwolenie wodno-prawne, decyzję o środowiskowych uwarunkowaniach dla przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko oraz decyzję o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej o znaczeniu państwowym) dopiero odpowiednio na 67 i 55 dni przed upływem terminu przekazania zamawiającemu pozwolenia na budowę. Ponadto w odniesieniu do 9 z 12 złożonych wniosków właściwe organy administracyjne wzywały wykonawcę do ich uzupełnienia, co wydłużyło czas na uzyskanie tych decyzji odpowiednio o 42 i 19 dni.

3. NIK pozytywnie ocenia działania Oddziału w zakresie realizacji inwestycji infrastrukturalnych, pomimo stwierdzenia nieprawidłowości na etapie przygotowania jednego z badanych zadań.

W wyniku badania trzech umów na wykonanie robót budowlanych⁵ na łączną kwotę 133 069,5 tys. zł brutto stwierdzono, że w dwóch przypadkach zakończenie realizacji zadań nastąpiło w terminach określonych w umowach z wykonawcami, a w jednym przypadku termin ten został przedłużony. Zakończenie realizacji robót

---

³ Umowy o najwyższej kwotowo wartości, z wyłączeniem zadań przejętych przez Oddział w Warszawie (kontynuacja z 2009 r.).

⁴ Umowa nr 90/101/031/00/11019223/10/II (zadanie nr 116) i nr 90/101/032/00/11019223/10/II (zadanie nr 117) zawarte 6 maja 2010 r. Wynagrodzenie wykonawcy określono odpowiednio na 80,2 tys. zł netto oraz 78,2 tys. zł netto.

⁵ Patrz przypis 3..

budowlanych w ramach zadania pn. „Przebudowa przystanku osobowego Warszawa Stadion z częścią linii podmiejskiej nr 448 w ramach zadania inwestycyjnego pn. „Modernizacja linii kolejowej na odcinku Warszawa Wschodnia – Warszawa Stadion wraz z przebudową przystanku Warszawa Stadion i stacji Warszawa Wschodnia”⁶ (dalej zadanie nr 122) przedłużone zostało o 10 miesięcy, tj. z 31 lipca 2011 r. do 15 maja 2012 r. Przyczyną przedłużenia terminu były m.in. stwierdzone przez wykonawcę błędy w dokumentacji projektowej⁷.

W jednym z analizowanych przypadków (zadanie nr 117) zlecono wykonanie robót dodatkowych w trybie art. 67 ust.1 pkt 5 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane⁸, obejmujących poszerzenie istniejących ław fundamentowych dla zapewnienia właściwego posadowienia skrzydeł mostu (koszt prowadzonych przez wykonawcę prac wyniósł 393,4 tys. zł). Pomimo iż zlecenie wykonania robót dodatkowych było zasadne (w trakcie prowadzonych prac stwierdzono rozbieżności w gabarytach istniejących ław fundamentowych, które uniemożliwiły przebudowę mostu) – w ocenie NIK – Oddział nie podjął wszystkich możliwych działań na etapie przygotowywania do realizacji zadania w celu zapobieżenia konieczności zleceń dodatkowych robót.⁹ Nie dysponując dokumentacją archiwalną oraz ekspertyzami dotyczącymi fundamentów, Oddział nie zlecił projektantowi sprawdzenia wymiaru ław fundamentowych, gdyż jak wyjaśniła Dyrektor IRO Oddział w Warszawie „...wymiaru ław były najmniej prawdopodobnymi przyczynami mogącymi poddawać w wątpliwość przyjęte w projekcie założenia.” NIK nie podziela poglądu Pani Dyrektor, gdyż dobra praktyka nakazuje w przypadku tego typu przebudowy, w trakcie której planuje się posadowienie nowych przyczółków, rozemnać przede wszystkim stan i rozmiary ław fundamentowych, zwłaszcza że, jak przedstawił to zamawiający w części opisowej przedmiotu zamówienia, „Przyczółki ceglane na fundamentach kamiennych pochodzą z roku 1900”.

4. Oddział wywiązywał się rzetelnie z obowiązków inwestora w zakresie odbioru inwestycji. We wszystkich analizowanych przypadkach wyegzekwował od wykonawców robót wymagane umową dokumenty, a w komisjach odbioru robót uczestniczył przedstawiciel właściwego zakładu linii kolejowych (jako przyszły użytkownik). Inwestycje zakończone w latach 2011-2012 będą podlegały przeglądowi gwarancyjnym.

Ponadto Oddział prowadził rozliczenia związane z ponoszeniem kosztów z tytułu ograniczeń eksploatacyjnych w czasie realizacji inwestycji – w przypadku zadań inwestycyjnych nr 122 i 165 wykonawców obciążono karami z tytułu opóźnienia w ruchu pociągów w łącznej kwocie 2,0 tys. zł.

5. NIK pozytywnie ocenia działania Oddziału w zakresie prowadzenia monitoringu w celu usprawniania procesu inwestycyjnego. Monitoring postępu w realizacji inwestycji prowadzony był w systemie miesięcznym

⁶ Umowa nr 90/101/0004/11/Z/I z 14 lutego 2011 r. zmieniona aneksami z: 30 września 2011 r., 26 października 2011 r., 27 stycznia 2012 r., 28 lutego 2012 r., 30 marca 2012 r. i 12 kwietnia 2012 r. Wynagrodzenie wykonawcy określono na 52 191,8 tys. zł netto (52 106,2 tys. zł netto po zmianach).

⁷ Umowa nr 2004/PL/16/C/PT/006-07 z 26 listopada 2008 r. – na etapie opracowywania dokumentacji wykonawca obciążony został karami umownymi w kwocie 2 634,7 tys. euro, tj. 10 518,8 tys. zł.

⁸ Dz.U. z 2010 r. Nr 243, poz. 1623 ze zm.

⁹ Zgodnie z Regulaminem organizacyjnym PKP PLK S.A. IR przygotowanie/pozyskanie opisów przedmiotu zamówienia lub programów funkcjonalno-użytkowych dla planowanych do realizacji przedsięwzięć inwestycyjnych oraz pozyskanie dokumentacji przedprojektowej i projektowej należało do zadań komórki ds. przygotowania inwestycji.

m.in. w oparciu o zestawienia wykonania finansowego robót w ramach poszczególnych inwestycji oraz prognozy wykonania, z uwzględnieniem ryzyk i zagrożeń związanych z realizacją i wykonaniem zadań.

Jednak w przypadku jednego zadania pn. „Modernizacja linii kolejowej nr 15 na odcinku Bednary-Zgierz wraz z budową łącznika na Lotnisko im. W. Reymonta – etap I przebudowa nawierzchni kolejowej na odcinku Łowicz-Zgierz” (dalej zadanie nr 165) nie dostosowano harmonogramu prac¹⁰ do terminu uzyskania pozwolenia na budowę. Realizacja zadania nr 165 została wprawdzie zakończona 25 sierpnia 2011 r., tj. w terminie określonym w umowie, jednakże do 31 grudnia 2010 r. nie wykonano modernizacji części linii kolejowej o długości 20 km, co było przewidziane w harmonogramie. Wykonanie robót na tym odcinku w 2010 r. nie było możliwe, bowiem pozwolenie na budowę dla przedmiotowej inwestycji wydane zostało dopiero 8 kwietnia 2011 r.

6. Osoby odpowiedzialne w Oddziale za prowadzenia postępowań o udzielenie zamówień przestrzegały zasad i procedur wewnętrznych regulujących te zagadnienia, zapewniono również równy dostęp do informacji o warunkach zamówienia i udzielania zamówień zainteresowanym podmiotom. NIK zwraca jednak uwagę, że w ogłaszanych przez Oddział postępowaniach przetargowych jedynym kryterium oceny ofert była cena, co może nie gwarantować wyboru oferty najkorzystniejszej.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) rzetelne rozeznanie – przed udzieleniem zamówienia na wykonanie dokumentacji projektowej – zakresu prac niezbędnych do realizacji;
- 2) bieżące aktualizowanie harmonogramu robót.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pani Dyrektor o przesłanie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o podjętych działaniach na rzecz realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, przysługuje Pani Dyrektor prawo zgłoszenia na piśmie, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej Komisji NIK.

---

¹⁰ Załącznik do umowy nr 90/101/083/00/14204/10/II z 23 września 2010 r., zmienionej aneksami z 22 czerwca 2011 r. i 5 sierpnia 2011 r. Wynagrodzenie wykonawcy określono na 53 889,9 tys. zł netto (53 869,4 tys. zł netto po zmianach).